

Bulling:

Quan l'història es repeteix. Mateixos patrons i formes, diferents actors

Introducció

“Bullying” és el terme amb el qual s'ha vingut identificant tots aquells actes d'assetjament escolar durant els últims anys. Procedeix del vocable anglès “bully” que significa senzillament matón.

Els primers estudis sobre aquest fenomen social sorgeixen entorn de 1973, a Noruega amb els treballs del professor DONEN OLWEUS. En anys posteriors aquests treballs es van estendre per la resta d'Europa, No obstant això, a Espanya, no van existir fins a 1999, realitzats pel Defensor del Poble. Posteriorment s'han realitzat estudis a nivells locals arribant-se a un gran nivell de desenvolupament de programes en Comunitats Autònomes com Astúries o Catalunya.

Quant a què ens referim quan utilitzem l'expressió de “Bullying” o assetjament escolar, utilitzarem les definicions que al nostre entendre més s'aproximen a la descripció d'aquest fenomen. La del professor D. Olweus: “Un alumne és agredit o es converteix en víctima quan està exposat, de forma repetida i durant un temps, a accions negatives que duu a terme un altre alumne o varis d'ells.” (1998)

TIPUS DE BULLYING.

Pels seus especials característiques, podem considerar que existeixen diferents tipus de maltractament o intimidació:

Físic: puntades, cops de puny, empentes, agressions amb objectes, etc....

Verbal: insults continuats, malnoms menyspreo en públic, ressaltar algun defecte físic o mental.

Actualment, és necessari ressaltar l'ús del telèfon mòbil o l'ús d'internet per exercir aquest tipus d'actituds.

Social: Actituds amb les quals es pretén aïllar a la víctima pel que fa al grup fent participar a altres individus en l'acció. Aquests altres individus s'inhibeixen i deixen fer.

Psicològic: Actituds encaminades a minar l'autoestima de la víctima i augmentar la seva inseguretats i temor.

És important assenyalar que el component psicològic es troba en major o menor mesura en totes les formes de maltractament.

DESCRIPCIÓ DELS SUBJECTES.

Bulling:

Quan l'història es repeteix. Mateixos patrons i formes, diferents actors

La víctima.

La major part de les recerques assenyalen que són més nombrosos els nois que les noies.

Personalitat:

Les víctimes solen ser febles, insegures, ansioses, tranquil·les, tímides i amb baixos nivells d'autoestima.

Àmbit familiar:

En l'àmbit familiar, les víctimes passen més temps, no desitgen sortir, ni divertir-se. En la llar se senten més protegits i assegurats.

Aspecte físic:

Solen ser menys forts i no són agressius ni violents. Solen tenir característiques físiques determinades com a grossos, baixets, amb ulleres, orelles de "soplillo", tartamuts, etc..... Dins de les víctimes, podem distingir dos tipus, la denominada víctima activa o provocativa i la passiva. Denominem víctima provocativa a aquells que combinen ansietat i reacció agressiva. Aquesta característica és utilitzada per l'agressor per justificar la seva pròpia conducta. La víctima passiva és la més comuna; són insegurs, sofreixen calladament.

Agressors o victimaris. Aquests solen ser nois, encara que són cada vegada més els casos en els quals es veuen involucrades les noies. Aquestes utilitzen més elements psicològics i actuen amb major subtilitat i menys evidència.

Personalitat:

Són de caràcter agressiu i impulsiu. Solen mostrar escasses habilitats socials. Manquen de sentiment de culpabilitat. En general són o han estat objecte de maltractament en l'àmbit social o familiar; no se senten volguts i tracten de suplir aquesta manca utilitzant la violència amb la finalitat d'aconseguir cert protagonisme. No fan sinó descarregar sobre els seus companys les seves frustracions.

També es dona, encara que en menor mesura, en nois sobreprotegits "nens mimats" amb dificultats d'adaptació i presenten manques afectives; senten que no els comprenen i adopten la postura de no respectar les normes, arribant a recórrer a l'amenaça i fins i tot a la violència.

Aspectes físics:

Bulling:

Quan l'història es repeteix. Mateixos patrons i formes, diferents actors

Solen ser de sexe masculí i tenen una major fortalesa física.

Àmbit social:

En general, es troben situats en grups on són els de major edat per ser repetidors. Per tant la seva integració social és menor, són menys populars i estan molt desmotivats acadèmicament.

Entre els agressors, segons Olweus, podem distingir dos tipus. L'indirecte que dirigeix als seus seguidors des de l'ombra; i l'actiu que executa directament l'agressió.

Espectadors/as:

Segons Olweus, la falta de suport de companys i companyes cap a les víctimes es deu a la influència que els agressors exerceixen sobre els altres

Segons alguns estudis els joves es comporten de forma agressiva després d'observar un acte d'agressió. Es produeix un contagi social que inhibeix l'ajuda i fomenta la participació en aquests actes.

Justificació

Assetjar, intimidar, forçar a una altra persona a fer alguna cosa que no vol és una experiència comuna per a molts nens i adolescents. Les enquestes indiquen que la meitat dels nens i nenes en edat escolar són intimidats en un moment determinat al llarg de la seva vida escolar i almenys un de cada cent sofreixen algun tipus de maltractament amb regularitat.

Encara que aquest tipus d'actituds violentes entre iguals han existit sempre, mai se li ha donat la importància que en realitat tenen. Hem de tenir en compte que el més important no és l'acció en si mateixa sinó les conseqüències, els efectes que produeixen en les víctimes. Ningú pot ni ha de subestimar el que un nen o adolescent pot arribar a sentir quan és objecte de qualsevol tipus de maltractament o intimidació.

Al llarg d'aquests últims anys venim observant a través dels mitjans de comunicació la proliferació d'aquest tipus d'actes que es produeixen fonamentalment en l'entorn escolar.

L'assetjament escolar o "bullying" és un fet, és una realitat a la qual ningú, ni pares o mares, ni el professorat ni els alumnes i alumnes han de donar l'esquena; és un fenomen social/escolar al que cal enfrontar-se.

Bulling:

Quan l'història es repeteix. Mateixos patrons i formes, diferents actors

Apropar-se a aquest fenomen exigeix un procés de reflexió, informació, formació i planificació; tot la qual cosa és objecte d'aquest taller.

Objectius del taller:

- Coneixer el concepte de Bullyng i les seves diferents manifestacions
- Identificar els diferents actors que intervenen en l'assetjament escolar
- Treballar la coresponsabilitat, l'assertivitat, l'empatia i l'autoestima en relació al bullyng
- Saber identificar senyals d'alarma
- Saber diferenciar bullyng d'altres manifestacions agressives esporàdiques
-

Dirigit a:

Alumnes de 4rt, 5e i 6e de primària

Metodologia del taller:

Metodologia activa i participativa on es treballarà amb l'alumne conceptes que tenen a veure amb el respecte, l'autoconfiança, l'autoestima, la responsabilitat, l'autocontrol, l'empatia i les habilitats socials, entre altres a través de tècniques de dramatització.

Professionals que portaran a terme la formació

Puri Cosgaya: Psicòloga, Mediatore familiar i coordinadora de parentalitat

Eloi Batista: Educador i integrador social, Terapeuta sistèmic i especialista en infància en risc

Cost de la formació

Aquesta formació es d'una sola sessió de 1,5 hores de durada

El cost de la formació es de 100€